

BIJSLUITER BIJ HET BOEK **Amateurradio-antennes, een juridische leidraad.**

BELANGRIJK!

Betreft: vergunningvrij en vergunningplichtig i.v.m. jurisprudentie Raad van State sinds 12-12-2012 en gewijzigde versie van art.2 lid 17 van Bijlage II Bor sinds 1-11- 2014.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bepaalt dat voor het bouwen van een bouwwerk een omgevingsvergunning (voorheen:bouwvergunning) is vereist, tenzij bij algemene maatregel van bestuur anders is bepaald.

Deze algemene maatregel van bestuur is het **Besluit omgevingsrecht (Bor)**.

Bijlage II van het Bor bepaalt in artikel 2 onderdeel 17 (versie sinds 1-11-2014) dat voor antenne-installaties ten dienste van radio-amateurs geen omgevingsvergunning vereist is als wordt voldaan aan de volgende kenmerken:

- a) de antenne-installatie is achter het voorerfgebied geplaatst
- b) indien het een schotelantenne betreft
 - 1) de doorsnede van de antenne niet meer is dan 2 m, en
 - 2) de antenne, met antennedrager, gemeten vanaf de voet, niet hoger is dan 3 m, of
- c) indien het een andere antenne betreft dan bedoeld in onderdeel b:
 - de antenne, met antennedrager, gemeten vanaf de voet, of indien deze is bevestigd aan de gevel, gemeten vanaf het punt waarop de antenne, met antennedrager, het dakvlak kruist, niet hoger is dan 5 m.

Artikel 1 van Bijlage II Bor geeft de volgende definities:

Antennedrager

Onder antennedrager wordt verstaan een antennemast of andere constructie bedoeld voor bevestiging van een antenne.

Antenne-installatie

Onder antenne-installatie wordt verstaan een installatie, bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

Voorerfgebied

Onder voorerfgebied wordt verstaan: erf dat geen onderdeel is van het achtererfgebied.

Achtererfgebied:

Erf achter de lijn die het hoofdgebouw doorkruist op 1 m achter de voorkant en van daaruit evenwijdig loopt met het aangrenzend openbaar toegankelijk gebied, zonder het hoofdgebouw opnieuw te doorkruisen of in het erf achter het hoofdgebouw te komen.

Nadere uiteenzetting, waaronder ook enkele tekeningen ter verduidelijking van het achtererfgebied (geldend sinds 1 november 2014), vindt u in de Nota van toelichting zoals gepubliceerd In Staatsblad 2014 nr.333 (te downloaden op internet).

In het algemeen komt het hierop neer dat u met de totale antenneconstructie tot 1 m achter de voorgevel dient te blijven. Verder dient u alert te zijn op restricties als het hoofdgebouw schuin ten opzichte van openbaar gebied is geplaatst en als het erf ook aan de zijkant aan openbaar gebied grenst (zoals op de hoek van twee straten).

In bovenstaand artikel over vergunningvrije antennes werd tot 1 oktober 2010 gesproken over voorerf, vervolgens over voorgevelrooilijn en sinds 1 november 2014 over voorerfgebied, steeds met andere consequenties. Let op: voorerf is niet hetzelfde als voorerfgebied.

Tot 1 oktober 2010 mocht u daarom ook een antenne aan de zijgevel plaatsen indien grenzend aan openbaar gebied en de antenne mocht zich tot 1 november 2014 uitstrekken tot de voorgevel in plaats van tot 1 m daar achter. Het kan dus van belang zijn dat u kunt aantonen wanneer u een installatie heeft geplaatst.

Volgens artikel 4a van Bijlage II Bor gelden met betrekking tot het vergunningvrij zijn beperkingen voor het bouwen op of aan monumenten en in een beschermd dorps- of stadsgezicht.

Het vergunningvrij zijn betekent dat de betreffende bouwwerken niet aan enige preventieve gemeentelijke toets (zoals welstandstoetsing en toetsing aan de voorschriften van het bestemmingsplan) zijn onderworpen. Tenzij het een schotelantenne betreft is uitsluitend de totale hoogte van de installatie bepalend voor het al dan niet vergunningvrij zijn. Aan de afmetingen in het horizontale vlak van de van de installatie deel uitmakende antennes (zoals yagi's) zijn geen beperkingen gesteld.

Vóór de invoering van het Bor werd het vergunningvrij zijn geregeld door het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken (Bblb).

De Nota van toelichting op het Bor zegt over gemelde regeling voor antenne-installaties slechts dat deze ongewijzigd is overgenomen uit artikel 3 eerste lid onderdeel f van het Bblb.

Dat betekent dat voor uitleg/toelichting van de regeling de Nota van toelichting op het Bblb van toepassing blijft.

Deze Nota van toelichting geeft onder meer de volgende uiteenzetting:

Bij plaatsing van een schotelantenne of een andere antenne in een bouwvergunningvrije antenne-installatie mag dit niet leiden tot een toename van de totale hoogte van de bestaande antenne-installatie. Bij plaatsing in een bouwvergunningplichtige antenne-installatie gelden de eerder genoemde eisen met betrekking tot de maximale hoogte. De hoogte mag in dat geval dus maximaal met 5 meter toenemen. De bepalingen zijn zo geformuleerd dat het "stapelen" van bouwvergunningvrije antenne-installaties niet is toegestaan. Alleen bij plaatsing van een bouwvergunningvrije antenne-installatie in een bestaande bouwvergunningplichtige installatie is een toename van totale hoogte toegestaan.

Zo bleef het mogelijk om op een vergunningplichtige mast vergunningvrij bijvoorbeeld horizontale antennes te plaatsen. De hoogte van de mast mocht dan met maximaal 5 m toenemen. Zo kon bijvoorbeeld boven een vergunningplichtige mast een pijp van maximaal 5 m uitsteken waarop de (horizontale) antennes werden bevestigd. Was hierop (ook) een schotelantenne bevestigd, dan mocht de hoogtetoename gerekend tot het hoogste punt van de schotel maximaal 3 m bedragen.

Op 12-12-2012 heeft de Raad van State echter in een hoger beroep een uitspraak gedaan waarin -in afwijking van eerdere uitspraken - werd geoordeeld dat de zijantennes (een HF-beam) permanent zijn bevestigd aan en functioneel zijn verbonden met de antennemast van 18,5 m, zodat deze tezamen als één geheel dienen te worden beschouwd. Die uitspraak is gevolgd door meer soortgelijke uitspraken.

Dat betekent dus dat de antennes op een vergunningplichtige mast eveneens vergunningplichtig zijn, zodat u deze in de vergunningaanvraag dient te betrekken. Plaatsing van een vergunningvrije installatie op een vergunningplichtige mast wordt niet meer mogelijk geacht.

Voor oudere bestaande situaties kunt u zich wellicht nog op de oudere jurisprudentie beroepen (zie ook Electron februari 2013, pag.54 e.v.).

Hoorn, 19 januari 2015

Mr. G.M.M. v.d. Berg PA0GMM